
Porträtt av en rörelse
Pauline Boudry och Renate Lorenz
Curerad av Övül Ö. Durmuşođlu
Tensta konsthall
18.3–20.8 2023

Norra Sidan

Tensta konsthall

Stockholm mars 2023

Kära besökare,

Känner du igen känslan av att hållas tillbaka och tappa kontakten med dina drömmar? Med den här utställningen vill vi visa på och porträttera rörelser som syftar till andra former av samhörighet, som har förmågan att sammanföra politisk desperation med en rättfram önskan om något annat.

I **Porträtt av en rörelse** sätter vi två filminstallationer, **Moving Backwards** och **(No) Time** i dialog med varandra. Vi vill bjuda in dig att tillsammans med oss – här och nu – utforska hur kroppar som rör sig tillsammans har potentialen att åter göra det lättare för oss att andas och uppbåda förnyad motståndskraft. Vi bjuder in dig att delta i våra dansexperiment, där förmågan att röra sig bakåt, röra sig i cirklar eller i otakt blir en del av vår kropp, ett sätt att hitta flyktvägar.

Moving Backwards tog sin början i en berättelse om kurdiska gerillakvinnor. Med sina skor vända åt fel håll, gick de från en plats i de snöklädda bergen till en annan. Den här taktiken räddade deras liv. Det ser ut som att du går baklänges trots att du går framåt. Eller tvärtom. Kan vi inspireras av den här rörelsens taktiska ambivalens för att gå samman och omorganisera vårt motstånd? En kamera som ständigt är i rörelse fångar walks, solonummer och performances av dansarna Julie

Cunningham, Werner Hirsch, Latifa Laâbissi, Marbles Jumbo Radio och Nach. Vissa av rörelserna utförs baklänges, medan andra är digitalt omvända, vilket skapar tvivel och tvetydighet i installationen som helhet. Det blir svårt att avgöra om de rör sig framåt eller bakåt, om de rör sig mot framtiden eller det förflutna.

I **(No) Time** ser dansarna Julie Cunningham, Werner Hirsch, Joy Alpuerto Ritter och Aaliyah Thanisha ut att öva sig inför en queer tid: extrem långsamhet, rörelser i otakt, rytmförändringar, stillhet och pauser vägrar det dagliga arbetets och varandets själsdödande rytmer. Både filmerna och installationen använder sig av automatiserade element. En skjutdörr och en uppsättning persienner efterliknar kamerans slutare, samtidigt som de erbjuder en fristad för kamerans blick. Samtidigt som filmens slut också är dess början, erbjuder scenerna en oförutsägbar tidsupplevelse, inte minst genom att väcka tvivel kring vilka rörelser som genomförs live, och vilka rörelser som är digitalt manipulerade.

Vårt hopp står till pauserna och mellanrummen. Vi hoppas att du följer med oss dit!

Med vänliga hälsningar,
Renate, Pauline och Övül

Vi har alltid tänkt på det förflutna som något oavslutat, som en tid då något tagit sin början, en tid som ännu inte har levts fullt ut, och som väntar på att få plockas upp igen.

Pauline Boudry och Renate Lorenz sätt att se på det förflutna som något oavslutat både inspirerar och utmanar vår tids besatthet av framsteg och normerande sanningar. Kan vår historia ses i ett annat ljus genom att röra sig växelvis ett par steg bakåt och sen framåt, snarare än i takt med den ständiga hetsen till framsteg? På scenen pågår ett intimt samtal som snart övergår i ett suggestivt kammarspel där olika personligheter turas om att använda scenen. Långsamt men kraftfullt formuleras rätten att inte synas, rätten att vara opak, i en samtid som kräver transparens och som förlitar sig alltmer på identifiering och identitetskontroll som exkluderande och normerande verktyg. På scenen öppnar sig möjligheten att röra sig både framåt och bakåt, rätten att dölja sitt ansikte, rätten att röra sig mot strömmen och byta skepnad, modet att ta mikrofonen och våga bära motståndsrörelsens skor.

Kan dans utgöra inspiration för en hel rörelse, ett uppror för ett jämlikare och mer lekfullt sätt att leva tillsammans? Genom att rikta sitt fokus mot det ömtåliga ögonblicket då en stiger upp på en scen och tar plats – en mikrosekund av synlighet och sårbarhet – ringar utställningen in frågor som berör njutning, makt och radikal förändring.

Porträtt av en rörelse är den första större presentationen i Sverige med den internationellt välkända konstnärduon Pauline Boudry och Renate Lorenz. Två större filminstallationer utgör

---

kärnan i utställningen: genom att engagera olika rörelser inom dansen och skapa konstnärliga samarbeten, tittar konstnärerna närmare på abstraktionen som en motkraft mot reaktionära strömningar.

Allt fler förföljs och diskrimineras på grund av sin sexuella läggning eller könsidentitet i takt med att de ultrakonservativa krafterna växer sig starkare i världen. HBTQI+-personer fängslas och HBTQI+-aktivister förtrycks och begränsas i sin yttrande- och organisationsfrihet. Konstnärssduon Boudry-Lorenz riktar ljuset på den sprängkraft som dans- och klubbscenen äger i ett allt mer laddat politiskt landskap och uppmärksammar den queer- och transeestetik som möjliggör nya former av kollektivt motstånd.

–Porträtt av en rörelse är ett svar på det skifte som ägt rum i Boudry / Lorenz praktik och som söker tecken på njutning, makt och en radikal förändring vid olika ögonblick i historien. Det förankrar dansens och koreografins, den normativa och den queera danshistoriens rörelser i Boudry / Lorenz verk. Vi är väldigt glada att konstnärerna nu går in i ett nytt skede i projektet i dialog med HBTQI+- och BiPoC*-gemenskaperna i Stockholm, säger Övül Ö. Durmuşoğlu, curator för utställningen.

Utställningen är resultatet av ett samtal som pågått under en längre tid mellan Boudry / Lorenz och

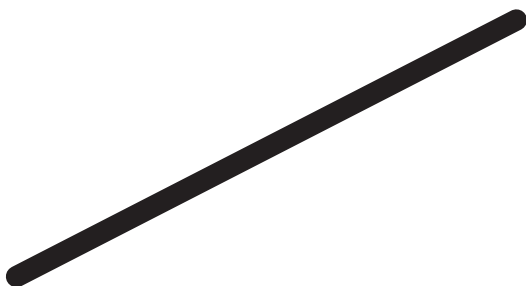
curatorn Övül Durmuşoğlu. Den version som visas i Stockholm bygger på en dialog mellan filmen **(No) Time (2020)** och **Moving Backwards (2019)** som reflekteras på det blanka, svarta dansgolvet där fotspår efter tidigare utställningar lagras i ett mönster. Vid sidan av filmerna visas de speciella skor som dansarna använt i **Moving Backwards**, som första gången presenterades i den schweiziska paviljongen på Venedigbiennalen 2019. Filminstallationen **(No) Time** producerades under pandemin för utställningen på konsthallen CA2M i Madrid i samarbete med FRAC Bretagne och Seoul Mediacity Biennial. Samtidigt tillkom publikationen **Stages (Spector Books, 2022)**, den första retrospektiva översikten över konstnärssduons samarbeten under femton år sedda genom olika objekt och situationer.

I samband med utställningen kommer en rad aktiviteter att äga rum. På vernissagen håller curatorn Övül Ö. Durmuşoğlu i ett samtal med konstnärerna Pauline Boudry och Renate Lorenz. Vi erbjuder en modekurs för ungdomar på påsklovet, ett samarbete med modelinjen vid Beckmans Designhögskola. Vi inleder även ett samarbete med Tensta Dansar, ett nätverk av dansgrupper, koreografer och danspedagoger som sedan 2013 har verkat för att främja dansen i Spånga-Tensta. Under våren pågår kursen **Environmental Learning** i vårt nya klassrum - **A Political Classroom**

Kursen är en del av forskningsprojektet A Full Loop of Experience som omfattar en fristående kurs i Urban Pedagogy för studenter från såväl KTH som Konstfack/IBIS under ledning av konstnären Apolonija Šušteršič, docent Meike Schalk på KTH samt Miro Sazdic, doktorand och Anette Göthlund, professor på Konstfack. Under våren lanseras en ny omgång av Tensta konsthalls Textpris med författarna Jens Lapidus, Melody Farshin och poeten Nawroz Zakholy i jury, och en ny läskurs på temat Avkolonisering för unga vuxna drar igång under ledning av Shahram Khosravi, professor i socialantropologi, i samarbete med våra nya grannar Tensta bibliotek.

Vi vill tacka Manuel Segade och teamet på CA2M i Madrid för ett generöst och lustfyllt samarbete, Schweizer Kulturstiftung Pro Helvetia för stödet till utställningen, och ser nu fram emot att välkomna våra besökare till Tensta - klackarna i taket!

Cecilia Widenheim, chef Tensta konsthall

Om konstnärerna

Porträtt av en rörelse är den första separatutställningen i Sverige med den internationellt renommerade konstnärduon Pauline Boudry och Renate Lorenz, som har arbetat

tillsammans med bas i Berlin sedan 2007. Genom olika omtolkade och överlagrade skepnader och aktioner i tid och rum rör de med sin konst upp normativa historiska berättelser. Deras samarbetspartners är koreografer, konstnärer och musiker med vilka de upprätthåller långsiktiga dialoger om performancens villkor, synlighetens våldsamma historia, patologisering av kroppar, men också om kamratskap, glamour och motstånd.

Utställningar från senare år: I cristal es mi piel - Glass Is My Skin - Crystal Palace Madrid / Museo Reina Sofia (2023), Portrait of a Movement CA2M Museum Madrid (2022), Silent Manifesto på Kunstraum Innsbruck (2021), (No)Time på Frac Bretagne (2021), Moving Backwards, schweiziska paviljongen Venedigbiennalen (2019); och Ongoing Experiments with Strangeness, Julia Stoschek Collection, Berlin (2019). Verk från senare år: Les Gayrillères, med koreograferna och artisterna Harry Alexander, Julie Cunningham, Werner Hirsch, Nach, Joy Alpuerto Ritter, Aaliyah Thanisha, kan för närvarande ses på Whitechapel Gallery i London.

Om curatorn

Övül Ö. Durmuşoğlu arbetar som curator, skribent och förmedlare med fokus på konstruktiv civilisationskritik, hållbarhet inom intersektionella framtider och gemensamhetspraktiker. Hon driver Art in Discourse på Braunschweig University of Art tillsammans med Dr Ana Teixeira Pinto och arbetar som gästprofessor inom genusfrågor och estetik vid

---

University of Fine Arts Münster. 2022
curerade hon två större monografiska
utställningar 'Portrait of a Movement'
med Boudry / Lorenz på Ca2M,
Madrid samt 'Burn and Gloom,
Glow and Moon: Thousand Years
of Troubled Genders' med Katrina
Daschner på Kunsthalle Wien. Tidigare
var hon curator för Steirischer Herbst
Festival i Graz; ansvarig för YAMA
public screen i Istanbul; konstnärlig
rådgivare för Gülsün Karamustafas
'Chronographia' på Hamburger
Bahnhof, konstnärlig ledare för
festivalen Sofia Contemporary 2013
med titeln 'Near, Closer, Together:
Exercises for a Common Ground'.
Hon har även curerat program för
10:e, 13:e och 14:e Istanbulbiennalen;
koordinerat och organiserat olika
program och evenemang på Maybe
Education and Public Programs för
dOCUMENTA (13). För närvarande
samcurerar hon den fjärde upplagan
av Autostrada biennalen i Kosovo med
Joanna Warsza.

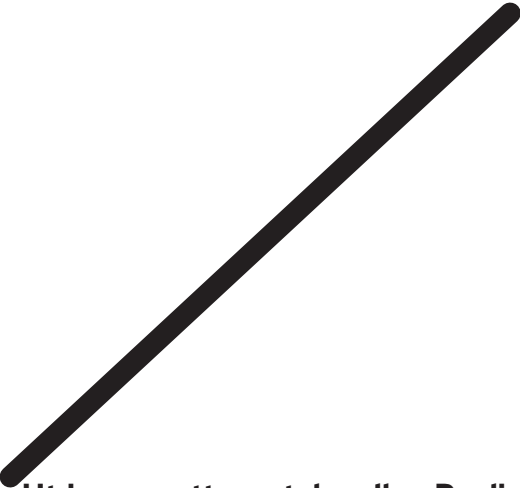
Moving Backwards, 2019

Installation med HD, 23 min
Koreografi/performance: Julie
Cunningham, Werner Hirsch, Latifa
Laâbissi, Marbles Jumbo Radio, Nach
Foto: Bernadette Paassen, Siri Klug
Ljud: Johanna Wienert
Rigg: Camilo Sottolichio
Ljus och scen: Riccardo Clementi,
Pieter Jurriaanse
Assistenten: Lore Rinsoz, Neige
Sanchez, Am Ertl
Hårbeklädnad: Heloise Mantel and
Dürtal Leathers
Ljuddesign: Rashad Becker

Färggradering: Waveline
Musik: Hard Ton, Food of Love
(Sprinkles' Dubberama remix)

(No) Time, 2020

Installation med HD och 3 persienner,
20 min
Koreografi/Performance: Julie
Cunningham, Werner Hirsch, Joy
Alpuerto Ritter, Aaliyah Thanisha
Foto: Bernadette Paassen, Siri Klug
Ljud: Johanna Wienert
Ljus: Bernadette Paassen
Kostym: Heloise Mantel
Scenproducent: Wibke Tiarks
Dramaturgiassistent: Renen Itzhaki
Ljuddesign: Rashad Becker
Färggradering: Waveline
Musik: It's lover, love by Aérea Negrot,
remix av Philip Bader, Mambos Fudiz
by Nidia Minaj, Forward Flamingo av
rRoxymore

Utdrag ur ett samtal mellan Pauline
Boudry, Renate Lorenz och curatorn
Övül Ö. Durmuşoğlu ur Stages, en
publikation av CA2M Centro de Arte
Dos de Mayo i Madrid, Spector Books
2022

Scener

Renate Lorenz (RL): Jag tänkte på det ögonblick när en kliver in i en utställning och får den speciella känslan av möjligheter som öppnar sig. Jag vet inte om ni känner så också: du går in och det känns liksom utmanande. Men du känner dig samtidigt påverkad, pulsen stiger och saker far igenom huvudet...en massa tankar. Den här känslan av möjligheter som öppnas, att du kan gå endera väg, att du kan göra något i grunden annorlunda. Idén med att skapa en scen är kopplad till den upplevelsen.

Pauline Boudry (PB): Det är därför det första du ser när du går in i vår installation är en tom scen. Ibland är scenen aktiverad vid ett visst tillfälle genom ljus och ljud. Ibland är det bara tomt och stilla. Det kan vara en plats att slå sig ner på eller lägga sig och kolla en film. Det kan också vara ett tillfälle för publiken att kliva upp och börja dansa eller uppträda —det kan vara ett rum för en fantiserad performance att äga rum på. Men det är inte nödvändigt att aktivera den. Scenen kan absolut förbli obemannad.

RL: Det påminner mig om José Esteban Muñoz. I sin bok *Cruising Utopia*, skrev han ett vackert kapitel om scener och hur de förhåller sig till sin publik. Med utgångspunkt i hans text skulle jag vilja föreställa mig att vi inte bara tänker på framtida föreställningar utan även "publiker från framtiden".

En utställning som på ett bra sätt kopplar ihop dina känslor och tankar kan rikta sig till dig som en sådan framtida publik. Det öppnar upp enorma möjligheter att engagera genom radikal skillnad och motverka ojämlika villkor, att förstärka förmågan att känna och kanske till och med i stunden peka ut vägar till gemenskap som ännu inte finns där.

Övül Ö. Durmuşoğlu (ÖÖD): Jag tycker att det är rätt mäktigt att hålla fast vid tankar om framtiden och framtida statements i historiska ögonblick som nu, när det är omöjligt att ens se några steg framåt. I er praktik spelar inte scenen sin vanliga roll som överordnad i relation till sin publik. Istället är det ett generöst insisterande på att överlåta åt publiken att ta över rollerna och scenen, vilket leder till gestaltandet av olika typer av medborgarskap som en öppen och motståndskraftig föreställningsförmåga. Jag slogs verkligen av er installation på Kunsthalle Wien / Gwangju Biennale där ni anpassade verket på ett sådant sätt att koreografin bjöd in publiken till en cirkulär rörelse inne i rummet. Ni visade en glamorös scen som vid första anblicken verkade tom men som i själva verket var fylld av en särskild koreografi.

RL: En scen utgör alltid det där objektet som utlovar glamour och uppmärksamhet. Men samtidigt kommer en också att tänka på hemska drömmar som en kan ha om att du kommer upp på scenen för att ge en föreläsning eller för att

---

framföra en monolog i en pjäs - och så har du glömt allt du ska säga medan alla stirrar på dig...

PB: Jag har den här återkommande drömmen att jag ska uppträda med mitt gamla band. Vi har inte repat på evigheter och nu måste jag upp på scenen och känner liksom: Varför sa jag ja till det här giget?

ÖÖD: Så scenen är inte bara en form för att förstärka och möjliggöra politisk och kroppslig rörlighet, det är också en mardröm att dras in i.

Att förlora kontrollen och gå vilse

ÖÖD: Det handlar inte bara om publiken. Ni riktar även tvivel mot hela den narrativa konstruktionen i fråga om framåtrörelsen som sådan, och hur en alternativ tid kan fungera med sådant som inte går framåt. Även i ögonblicket av komponerandet av en specifik rörelse förloras kontrollen i konstverkets rum, vilket måste vara både jobbigt och befriande på samma gång.

Om jag får röra mig lite framlänges och baklänges i tanken nu, i linje med idén om utveckling, så återkopplar det till frågor som: Vad det är som gör det nya nytt? Vad är det som gör det gamla gammalt? Den framåtskridande rytmen framåt som vi tar för given inom förståelsen av moderniteten strävar efter det nya som byggts på förstörelse; det nya byggs alltid på den röra du lämnat bakom dig. När vi befrias från den i princip obligatoriska känslan av

framåtskridande kan vi i gengäld uppnå en annan sorts närvaro genom att bryta den rörelsen. Det skapar ett utrymme för en självreflexiv blick i förståelsen av vad som pågår i nästa ögonblick, utan att jagas av spöken ur det förflutna.

Skulle ni kunna tänka er att berätta om sambandet mellan “moving backwards”, att röra sig baklänges, och “gå vilse” som en form av motståndsstrategi?

RL: Jag gillar den dubbla betydelsen i att “förlora kontrollen”, som att bokstavligen “gå vilse”.

PB: För att uppleva installationen **Moving Backwards** på schweiziska paviljongen i Venedig fick besökarna ta sig in bakvägen. Vi hade byggt en entré av de enkla presenningarna som används vintertid. Du gick in genom en mörk korridor —som till en klubb—in till ett mörkt utrymme och sedan insåg du att du stod på en scen. Från den här platsen kunde du se en film som visade en performance som utspelar sig på just den scenen som du stod på. Så föll ett automatiskt draperi ner som fångade allas uppmärksamhet och som dolde filmen. När du lämnade rummet hamnade du som besökare—på ett sätt “en rörelse baklänges”—inte framför, utan bakom en stor bar, på bartenderens plats. Baren hade trompe l’oeil-målningar som refererade till de ställen som vi gillat att besöka i Berlin under de två senaste decennierna, som SO36 eller

---

Möbel Olfe.

RL: Vi föreställde oss rummet som något vi kallade "abstrakt klubb", liknande en klubb på det sättet att det bär spår av queert nattliv. I motsats till en klubb kan en "abstrakt klubb" fokusera mer på objektens agens, så som ljus, ljud, performances och på det viset utmana besökarens status och belägenhet. Jag skulle inte säga att den "abstrakta klubben" är ett rum där kategorier inte gäller, men det kan göra själva användandet av dem mer flytande.

ÖÖD: Jag uppskattar verkligen också att ni använde er av en särskild gerilla-strategi in till rummet för verket. Det är den initiala osynlighetsstrategin som användes av den kurdiska gerillan som gick baklänges så att den turkiska armén inte kunde läsa av eller följa deras spår; en bakgrundshistoria för de nyheter som sändes på nationell teve på nittioalet i Turkiet, och något som förändrar mitt barndomsminne av händelsen. Spåren försvann i bergen så att kurderna inte längre kunde följas. De kontrollerade hur de ville vara synliga när de attackerades, när de rörde sig framåt eller när de stred. Jag vill tänka på det i en utvidgad form som att utgöra en del av en queer koreografi där man uppnår en ny potential för motstånd. Jag vill koppla den tanken till den digitala synligheten som vi alla bidrar till genom att använda appar—där vi gör vår närvaro spårbar — och hur vi tillåter oss själva att kontrolleras

av en särskild algoritmisk logik. Att kunna kontrollera våra spår, eller att gå vilse, innebär för mig en romantiskt gränsöverskridande potential.

Performance

ÖÖD: I er praktik kräver den roterande scenen att vi går in i ett tillstånd av förändring av iscensättandet. Det är viktigt att understryka att åter-iscensättning inte är detsamma som att åter-agera: det roterar kring händelsen i fråga på ett mycket mer lekfullt och samtidigt strukturellt sätt. Och det är starkt kopplat till det sätt på vilket ni använder performance som en abstraktionsmetod. Ska vi prata om idén om åter-iscensättning och ert specifika sätt att organisera performance i era filmer?

RL: När det gäller performance har vi alltid varit intresserade av att utveckla en form av "närvaro", som skiljer sig från "agerande", och från att förkroppsliga en historisk eller fiktiv figur så sömlöst som möjligt.

PB: Vi inspireras snarare av underground drag performances.

RL: Ja, och det är därför vi strävar efter olika sätt att vara på scen som alltid är ett förkroppsligande med distans, impregnerat av en hel del konstgjordhet, och som till om med kan ge utrymme för det obehagliga och tafatta. Vi uppfattar uppträdande som ett sätt att koppla på och koppla

---

av: koppla på med en peruk, ett klädesplagg, ett fotografi, en historisk film, en låt; koppla av från idén om en naturlig kroppslighet och att agera "normalt".

PB: Vi har alltid tänkt på det förflutna som något oavslutat, som en tid då något tagit sin början, en tid som ännu inte har levts fullt ut, och som väntar på att få plockas upp igen.

Samtalet återfinns i sin helhet i publikationen **Stages Pauline Boudry Renate Lorenz**, Spector Books, Leipzig 2022

Vårens program 2023

Lördag 18.3, 17:00–20:00
Samtal mellan curatorn Övül Ö.
Durmuşoğlu och konstnärerna
Pauline Boudry och Renate Lorenz.

Performance med konstnären Afrang Nordlöf Malekian. DJ Rasuul.

Påsklov med Beckmans

Vi erbjuder en modekurs för ungdomar på påsklovet, ett samarbete med modelinjen vid Beckmans Designhögskola under ledning av alumner från Beckmans. För mer info: george@tenstakonsthall.se.

Tensta konsthalls textpris 2023

Vi tar emot bidrag till årets textpris. Alla typer av texter från hela Sverige, skribenter 18 - 28 år välkomnas att delta. Juryn består av författarna Melody Farshin, Jens Lapidus och poeten Nawroz Zakholy. Mer information på hemsidan och sociala medier.

Tensta Dansar

Under våren gästas konsthallen av Tensta Dansar, ett nätverk av dansgrupper, koreografer och danspedagoger som verkar för att främja dans i Spånga-Tensta. För mer information se hemsida och sociala medier, eller kontakta sarah@tenstakonsthall.se

Environmental Learning

Kursen pågår i vårt nya klassrum - A Political Classroom. Och är en del av forskningsprojektet A Full Loop of Experience som omfattar en fristående kurs i Urban Pedagogy för studenter från såväl KTH som Konstfack/IBIS under ledning av konstnären Apolonija Šušteršič,

docent Meike Schalk på KTH samt Miro Sazdic, doktorand och Anette Göthlund, professor på Konstfack. **Tensta konsthalls Textpris 2023** Årets jury består av författarna Jens Lapidus, Melody Farshin och poeten Nawroz Zakholy. För mer information se hemsida eller sociala medier.

Läsecirkel för unga vuxna - Avkolonisering

Läsecirkeln sker under ledning av Shahram Khosravi, professor i socialantropologi, i samarbete med våra nya grannar Tensta bibliotek. För mer information se hemsida eller sociala medier. Anmälan: paulina@tenstakonstall.se

---

Personal

Cecilia Widenheim

Chef

Fahyma Alnablsi

Reception, Språkcafé

Olle Arbman

Producent

George Chamoun

Konstpedagog

Sarah Guarino Werner

Intendent

Asha Mohamed Noor

Assistent, Kvinnocafé

Muna Al Yaqoobi

Assistent, Kvinnocafé

Paulina Sokolow

Kommunikationsansvarig

Installation och teknik

Johan Wahlgren

Danae Valenza

Kasper Norin

Sven Gareis

Wibke Tiarks

Tensta konsthall stöds av Stockholms stad, Kulturrådet och Region Stockholm. Utställningen **Porträtt av en rörelse** är producerad av CA2M i Madrid och genomförs med stöd av Schweizer Kulturstiftung Pro Helvetia.

swiss arts council

prohelvetia